

Een praktische kijk op predatie – Ferry van der Lans (Ecoresult)

Ferry is weidewachter in Midden-Delfland en ecooog. In zijn presentatie deelt hij de waarnemingen en daaraan verbonden conclusies uit zijn eigen gebied.

Het verlies van kuikens, eieren en volwassen dieren is een natuurlijk verschijnsel. Maar blijven de hoeveelheden acceptabel, wat zijn de omstandigheden waaronder predatie plaatsvindt en welke maatregelen kunnen er genomen worden?

Predatoren grote invloed

De predatoren met de grootste invloed als vos en buizerd deden half jaren '90 hun intrede in Midden-Delfland. Samen met de zwarte kraai en de verwilderde kat zijn zij verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de totale predatie (vos 30%, buizerd 40%, zwarte kraai 10%, kat 5%). Dagelijks zijn een flink aantal exemplaren van deze soorten in de polder aanwezig, waardoor ze in korte tijd grote schade kunnen aanrichten, vooral doordat ze hun jachttechniek hebben afgestemd op eieren en/of kuikens van grondbroeders.

Bestrijding

Bestrijding van vos, zwarte kraai en verwilderde kat kan werken, maar is geen garantie voor succes: die paar gemiste 'restexemplaren' kunnen nog steeds schade aanrichten. Door het wegvangen of afschieten van de ene predator kunnen de aantallen van andere soorten predatoren flink toenemen. De buizerd mag niet bestreden worden. Door het waterpeil hoog- en gebieden open- en structuurrijk te houden, verbeter je de omgeving voor de vogels en daarmee de overleving. Daarbij zijn hoge en dichte bomen niet gewenst.

Predatoren kleinere invloed

In de categorie predatoren met een kleinere invloed neemt de bruine rat fors in aantal toe. Naast zijn medezogdier de egel vind je in deze categorie ook marterachtigen, soorten als de steen-, rans- en velduil en roofvogels als de bruine kiekendief, havik, boomvalk, sperwer en bruine kiekendief. Met elkaar zijn zij goed voor zo'n 10% van het totale verlies van eieren en kuikens.

Minder gespecialiseerd

Deze prederende soorten zijn minder gespecialiseerd en hebben geen noemenswaardig effect op de aantallen weidevogels. De omgevingsmaatregelen voor predatoren met grote invloed, werken ook voor deze groep. Het beheer van weidevogelarme gebieden, het plaatsen van kleine landschapselementen langs de randen van de polder en de bestrijding van de bruine rat zijn de belangrijkste wildbeheermaatregelen.

Gelegenheidsdieven

De bewerking van land en sloot trekt verschillende soorten meeuwen, kauwen en roeken en steltlopers, als de ooievaar en blauwe reiger. Tijdens de bewerking cirkelen zij rond de machines

en eten dan wat er voor de snavel komt. Het vermijden van activiteit tijdens de broedperiode van de weidevogels verlaagt predatie door deze gelegenheidsoorten.

Bestrijden niet nodig

Het nemen van bestrijdingsmaatregelen is niet nodig. Het idee van Ferry om groepen meeuwen en kauwen af te schrikken met een gaskanon is voor Floor Koorneef van Vockestaert en de VWG Midden-Delfland de moeite van het onderzoeken waard.

Polderanalyse

Uit de analyse van de Commandeurspolder blijkt dat het belangrijk is om een aaneengesloten gebied van minimaal 200 ha beschikbaar te hebben. Met 184 ha is de classificatie van deze polder niet goed. Mogelijkheid voor uitwisseling met de Duifpolder heeft een positieve invloed. De openheid van de Kwakelweg kan beter. Met de aanwezigheid van 8 kraaien/buizerds en 2 vossen in de polder is de predatiedruk hoog. Er wordt gekeken welke bomen en hekken kunnen worden verwijderd. Of waar eventueel vogelprickers op hekken kunnen worden geplaatst.

Maatregelen tegen predatie

Een aantal maatregelen is hierboven al genoemd. Open ruimte, weinig bomen en masten, maar ook een optimaal biotoop met hoog water, greppels en sloten helpt de vogels. Net als een vossenraster of stroomdraad. Bijzonder is dat de vogels niet verstoord worden door de aanwezigheid van koeien en recreatie. Sterker nog: ze lijken die omgeving eerder op te zoeken!

Wil je zelf actief wat doen?

Let dan op dat je de percelen zo min mogelijk betreedt en zo verstoring of achterlating van (geur)sporen voorkomt. Markeer de nesten niet. Doe je dit wel, plaats dan nestbeschermers met stroom. Door het monitoren van predatoren en het plaatsen van camera's wordt meer inzicht gekregen in de soorten predatoren en de frequentie waarmee ze zich laten zien.

